

การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
**Development of Academic Administration Competency Indicators of
Schools Administrators under the Sakon Nakhon Primary
Educational Service Area Office 2**

เจษฎา กลยนิษฐ์,
วาโร เพ็งสวัสดิ์ และ บุญมี ก่อบุญ
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
**Jedsada kolyanee,
Waro Phengsawat and Boonmee Koboon**
Sakonnakhon Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: bigjk36@gmail.com

บทคัดย่อ

การศึกษามีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนาโดยมีเป้าหมายให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ งานวิชาการเป็นงานสำคัญที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญ และต้องมีความรู้ความเข้าใจในขอบข่ายของงาน สามารถปฏิบัติภาระหน้าที่ตามกรอบงานที่มีอยู่ให้มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีมาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ เช่น มาตรฐานความรู้เรื่อง การพัฒนาวิชาชีพ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารสถานศึกษา หลักสูตร การสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษา และอื่น ๆ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 3) เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และ 4) เพื่อพัฒนาคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา การดำเนินการมี 4 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระยะที่ 2 การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ระยะที่ 3 การตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จำนวน 400 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

* วันที่รับบทความ: 2 เมษายน 2565; วันที่แก้ไขบทความ 28 เมษายน 2565; วันที่ตอบรับบทความ: 2 พฤษภาคม 2565

ซึ่งมีค่าความเที่ยงตรง ระหว่าง 0.60 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.30 - 0.78 ค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach เท่ากับ 0.97 และระยะที่ 4 การพัฒนาคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมโดยอาจารย์ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 5 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบหลัก 1 การบริหารจัดการการเรียนรู้ องค์ประกอบหลัก 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา องค์ประกอบหลัก 3 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา องค์ประกอบหลัก 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และองค์ประกอบหลัก 5 การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

2. พัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก 19 องค์ประกอบย่อย 65 ตัวบ่งชี้ จำแนกเป็นองค์ประกอบหลัก 1 การบริหารจัดการการเรียนรู้ จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบหลัก 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จำนวน 19 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบหลัก 3 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา จำนวน 14 ตัวบ่งชี้ องค์ประกอบหลัก 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ และองค์ประกอบหลัก 5 การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน จำนวน 8 ตัวบ่งชี้

3. โมเดลโครงสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ($\chi^2 = 81.08$, $df = 67$, $p\text{-value} = 0.11566$, $GFI = 0.98$, $AGFI = 0.94$, $RMSEA = 0.023$, $CN=460.60$) และ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้ง 65 ตัวบ่งชี้ ระหว่าง 0.34 – 0.51

4. คู่มือการใช้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ตัวบ่งชี้; สมรรถนะ; การบริหารงานวิชาการ; สมรรถนะการบริหารงาน; วิชาการ

Abstracts

Education is necessary for human resource development. The results of development include of morality, ability, happiness, academic knowledge and career performance. Academic administration plays an important role which the administrators must pay attention and understand the scope of the task to be able to achieve the goal. School administrators need to have knowledge and experience: professional development, instructional leadership, school administration, program, teaching, Measurement and assessment of learning skills, quality assurance and many more.

This research aimed to 1) study the factors of academic administration competency of school administrators 2) develop the indicators 3) examine the model and 4) improve the manual. The operation comprised of 4 stages: 1 studying on factors of academic administration competency of school administrators, 2 developing the indicators 3 examining the model based on Empirical Research from 400 participants using multi-stage sampling, employing rating scale with the accuracy of 0.60 – 1.00, power of discrimination of 0.30 - 0.78, Cronbach alpha *coefficients* reliability of 0.97 ,and 4 the improvement of manual which was examined by school administrators and 5 instructors. Data were analyzed by SPSS program.

The research revealed that;

1.The factors of academic administration competency of school administrators of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area Office 2 included of 5 major factors: 1) learning management, 2) development of school curriculum, 3) educational supervision of learning management, 4) Research for learning management quality development, and 5) employing instructional media, innovation, and information technology for learning management.

2. The development of indicators comprised of 5 major factors, 19 minor factors, and 65 indicators. The major factors were : 1) 12 indicators on learning management, 2) 19 indicators on development of school curriculum ,3) 14 indicators on educational supervision on learning management , 4) 12 indicators on research for learning management quality development and 5) 8 indicators on employing instructional media , innovation, and information technology for learning management.

3.The model agreed with empirical research (Chi-square = 81.08, $df=67$, $p\text{-value} = 0.11566$, GFI =0.96, AGFI = 0.94, RMSEA= 0.023, CN= 460.60). The factor loading of 65 indicators was in the range of 0.34-0.51.

4.The indicators manual is in the highest level of applicability.

Keywords: Indicators; Effectiveness; Academic Administration Management; Management Competency; Academic Administration

บทนำ

การศึกษาที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุลเพื่อเป็นฐานหลักของการพัฒนาโดยมีเป้าหมายให้คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีความรู้เชิงวิชาการและสมรรถนะทางวิชาชีพ ใฝ่เรียนรู้ แสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีสุขภาพทั้งกายและใจที่สมบูรณ์สามารถประกอบอาชีพและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พร้อมกับสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้โดยมุ่งพัฒนาคนไทยเป็นสังคมแห่งคุณธรรม ภูมิปัญญา และการเรียนรู้มีการสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ทรัพยากรทางปัญญาเพื่อการเรียนรู้แล้วนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างยั่งยืนมีสุขภาวะ ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขรวมทั้งพัฒนาสภาพแวดล้อมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน และสร้างสังคมคุณธรรมภูมิปัญญา และการเรียนรู้

ปัจจุบันการศึกษาของไทยมีคุณภาพต่ำ จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนทั่วประเทศพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำมาก รวมถึงผลการทดสอบจากโครงการประเมินผลนักเรียน ระดับนานาชาติ (Programme for International Student Assessment : PISA) ในปี ค.ศ. 2018พบว่าคะแนนที่ได้ต่ำกว่ามาตรฐานโลก มีผู้สอบได้คะแนนต่ำกว่าระดับ “Below minimum” ซึ่งปัญหาที่สำคัญคือกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ครูส่วนใหญ่เน้นเนื้อหาสาระ และความจำมากกว่าการพัฒนาทักษะและสมรรถนะ ส่งผลให้ผู้เรียนขาดการพัฒนาทักษะกระบวนการคิด การคิดวิเคราะห์และความคิดสร้างสรรค์ ทั้งยังขาดทักษะการแก้ปัญหา การตั้งคำถาม และการแสวงหาความรู้ สิ่งที่เกิดขึ้นนี้สืบเนื่องมาจากการบริหารจัดการในระดับโครงสร้างใหญ่คือ กระทรวงศึกษาธิการมีการปรับเปลี่ยนผู้บริหารบ่อยครั้งทำให้การดำเนินงานนโยบายไม่ต่อเนื่อง ขาดการบูรณาการกันอย่างแท้จริง มุ่งเน้นการบริหารตามกฎระเบียบ มากกว่าการบริหารเพื่อบรรลุเป้าหมาย และปัจจุบันการจัดสรรบุคลากรทางการศึกษามีไม่เพียงพอ ขาดกลไกการบริหารเพื่อการศึกษาที่เหมาะสมขาดการส่งเสริม การสร้างแรงจูงใจ

ปัญหาของการจัดการศึกษาในปัจจุบันที่ส่งผลต่อการศึกษาและยังเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษา ได้แก่ คุณภาพการศึกษาพื้นฐานที่ตกต่ำและปัญหาของครู สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอัมพร นະสา เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินการของโรงเรียนมาตรฐานสากลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 จนถึงปัจจุบัน ซึ่งปัญหาที่ต้องการแก้ไขเนื่องจากคุณภาพของการจัดการศึกษาของไทยค่อนข้างต่ำโรงเรียนมีมาตรฐานไม่เท่ากันและมีขนาดไม่เท่ากัน ทำให้เกิดความเสื่อมถอยทางการศึกษาภายในประเทศค่อนข้างสูงสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความจำเป็นต้องจัดกลุ่มของโรงเรียนหลายระดับเพื่อให้เป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานที่ใกล้เคียงกันรวมทั้งได้มาตรฐานสากลและส่งเสริมให้เด็กไทยเกิดทักษะทางวิชาการ ทักษะอาชีพ และทักษะชีวิต ซึ่งเป็นทักษะของเด็กในศตวรรษที่ 21 ปัจจัยที่ส่งผลให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ

เรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล รวมทั้งวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียนชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นหน้าที่ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญที่จะขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการและเป้าหมายของการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความรู้ความสามารถและเข้าใจในภาระงานเพื่อที่การปฏิบัติงานจะดำเนินได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิภาพ

ประโยชน์บทความ เรื่อง การศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 จัดทำขึ้นเพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำตัวบ่งชี้ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการปฏิบัติงาน การดำเนินงาน การประเมินผลการปฏิบัติงานและนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนางาน พัฒนาบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนได้อย่างเป็นรูปธรรม และจะได้มีตัวบ่งชี้ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของสมรรถนะตามตำแหน่งงานในหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียน เพื่อนำไปใช้ในการบริหารจัดการได้โดยตรง เป็นการใช้เกณฑ์ในการกระตุ้นสภาพการปฏิบัติงานให้ผู้บริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาชีพเฉพาะของผู้บริหารให้เป็นที่ยอมรับและเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาระดับปฏิบัติการให้เกิดผลต่อการพัฒนาคุณภาพ

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการปรับปรุง พัฒนา และนำไปบริหารงานวิชาการอย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งถือเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา และเพื่อนำผลจากการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างแท้จริงต่อการศึกษาไทย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
2. เพื่อพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2
3. เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องโมเดลโครงสร้างตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ที่พัฒนาขึ้นกับข้อมูลเชิงประจักษ์
4. เพื่อพัฒนาคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ผู้วิจัยใช้รูปแบบเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. กลุ่มเป้าหมาย

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 3,188 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2, กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผน, 2564)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวนทั้งสิ้น 400 คน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายรูปแบบ โดยเรียงลำดับการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 แหล่ง ดังนี้ ลือชัย ชูนาคา (2559 : 96) ; วรณยุภา แก้วสมทอง (2560 : 15) ; ภัฏญ์ณพัชร เพิ่มพูล (2561 : 415) ; รอง ปัญสังกา (2561 : 85; ธนาวรรณ ทรัพย์โรบล (2562 : 105) โดยผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการคัดเลือกองค์ประกอบที่ค่าความถี่ 3 หรือร้อยละ 30 ขึ้นไปของความถี่ทั้งหมด

2.2 ประเมินองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้เครื่องมือเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือในการประเมินองค์ประกอบเป็นแบบสอบถามลักษณะเห็นด้วยให้ 1 และไม่เห็นด้วยให้ 0 โดยมีเกณฑ์พิจารณาองค์ประกอบของสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหาที่มีความสอดคล้องตั้งแต่ ร้อยละ 80 และค่าสถิติพื้นฐาน ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ เพื่อตรวจสอบคุณภาพของเนื้อหา

2.3 ดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

2.4 เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง โดยใช้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

2.5 ตรวจสอบและปรับปรุงเครื่องมือตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ แล้วส่งให้กลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการเก็บข้อมูล

2.6 ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ

3. การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

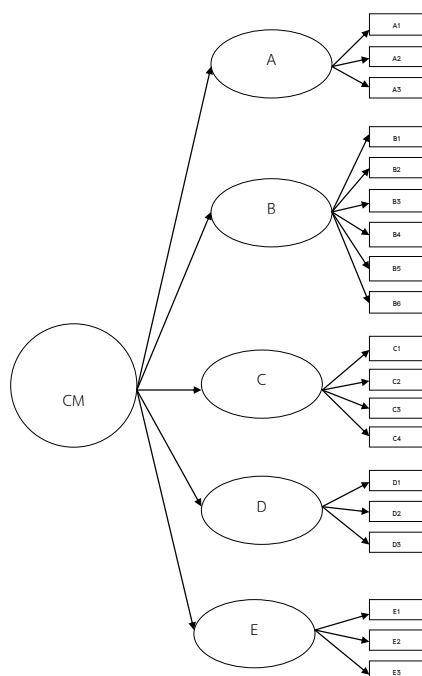
1) วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างเป็นการวิเคราะห์เพื่อทราบลักษณะภูมิหลังของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงานและวุฒิการศึกษาสูงสุด โดยใช้ความถี่ ร้อยละ

2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนด

3) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Correlation Analysis) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation (r) ค่าสหสัมพันธ์จะอยู่ในช่วง - 1 ถึง 1 ค่าที่อยู่ตรงกลาง คือ 0 ซึ่งหมายความว่าตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กันในเชิงเส้นตรง เครื่องหมายบวกหรือลบไม่ได้บอกปริมาณความมากน้อยแต่จะบอกให้ทราบว่ามีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม แต่ถ้าเป็นเครื่องหมายบวกจะบอกให้ทราบว่าตัวแปรทั้ง 2 ตัวมีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ศึกษาองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่าได้องค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบหลัก 19 องค์ประกอบย่อย 65 ตัวบ่งชี้

2. การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่าได้องค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 องค์ประกอบหลัก 19 องค์ประกอบย่อย 65 ตัวบ่งชี้ ประกอบด้วย การบริหารจัดการการเรียนรู้ 12 ตัวบ่งชี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 19 ตัวบ่งชี้ การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา 14 ตัวบ่งชี้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ 12 ตัวบ่งชี้ และการจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน 8 ตัวบ่งชี้

2.1 องค์ประกอบหลัก 1 การบริหารจัดการการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย ความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ การพัฒนาครู การวัดและการประเมินผลเรียนรู้ ซึ่งมี จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัว มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

2.2 องค์ประกอบหลัก 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 6 องค์ประกอบย่อย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้ หลักการและเหตุผล จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวัดประเมินผล เนื้อหา กิจกรรม และสื่อ เมื่อพิจารณาภาพรวมองค์ประกอบหลัก 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมี จำนวน 19 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัว มีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

2.3 องค์ประกอบหลัก 3 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ภาพรวมและองค์ประกอบย่อยโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ การวางแผนการนิเทศ การประเมินผล และการดำเนินการนิเทศ เมื่อพิจารณาภาพรวมองค์ประกอบหลัก 3 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งมี จำนวน 14 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

2.4 องค์ประกอบหลัก 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ภาพรวมและองค์ประกอบย่อยโดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ด้านนโยบายและแผนการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในโรงเรียน ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน เมื่อพิจารณาภาพรวมองค์ประกอบหลัก 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ซึ่งมี จำนวน 12 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

2.5 องค์ประกอบหลัก 5 การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การพัฒนาบุคลากร การจัดการเรียนรู้ และแหล่งเรียนรู้ เมื่อพิจารณาภาพรวมองค์ประกอบหลัก 5 การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมี จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์

3. ผลการตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลโครงสร้างสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 กับข้อมูลเชิงประจักษ์สรุปตามขั้นตอนการวิเคราะห์ ได้ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์การสร้างสเกลองค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ซึ่งก่อนการวิเคราะห์ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ทั้ง 65 ตัวบ่งชี้ พบว่า สหสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้ในแต่ละโมเดลมีความสัมพันธ์กันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($p < .01$) ทุกค่า สรุปได้ว่าโมเดลมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ เมื่อนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบ พบว่า โมเดลตามสมมติฐานการวิจัยสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่าน้ำหนักองค์ประกอบของตัวบ่งชี้มีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่าแสดงว่าตัวบ่งชี้ทั้ง 65 ตัวบ่งชี้ เป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญขององค์ประกอบสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2

3.2 การวิเคราะห์การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่ามีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีค่า ค่าไค - สแควร์ (Chi - square) เท่ากับ 81.08 ค่าองศาอิสระ (df) เท่ากับ 67 ค่านัยสำคัญทางสถิติ (P - value) เท่ากับ 0.11566 ไม่มีนัยสำคัญซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ คือ ต่ำกว่า 2 นอกจากนี้ ยังพบว่าค่าดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (GFI) มีค่าเท่ากับ 0.98 มีค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องที่ปรับแก้แล้ว (AGFI) เท่ากับ 0.94 และค่าความคลาดเคลื่อนในการประมาณค่าพารามิเตอร์ (RMSEA) เท่ากับ 0.023 และค่าดัชนีที่แสดง ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับ (CN) เท่ากับ 460.60 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของทั้ง 65 ตัวบ่งชี้ พบว่า มีค่าตั้งแต่ 0.34 – 0.51 จึงสรุปว่าตัวบ่งชี้ทุกตัวมีความเหมาะสม

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ทางสถิติ Model

องค์ประกอบหลัก	น้ำหนักองค์ประกอบ b(SE)	องค์ประกอบย่อย	น้ำหนักองค์ประกอบ b(SE)	ตัวบ่งชี้	น้ำหนักองค์ประกอบ b(SE)
การบริหารจัดการการเรียนรู้ (A)	0.24	การพัฒนาครู (A1)	0.78	A1	0.93
				A2	1.05**(0.03)
				A3	0.84**(0.03)
				A4	0.98**(0.04)
		การวัดและการประเมินผลเรียนรู้ (A2)	0.81**(0.02)	A5	0.73
				A6	0.73**(0.02)
				A7	0.78**(0.03)
				A8	0.86**(0.03)
		สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ (A3)	0.78**(0.02)	A9	0.77
				A10	0.74**(0.03)
				A11	1.03**(0.04)
				A12	2.45**(0.11)
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา (B)	0.59	หลักการและเหตุผล (B1)	0.35	B1	0.66
				B2	0.74**(0.02)
				B3	0.90**(0.03)
		จุดมุ่งหมายของหลักสูตร (B2)	0.35**(0.05)	B4	0.83
				B5	0.84**(0.03)
				B6	0.73**(0.03)
		เนื้อหา (B3)	0.06*(0.02)	B7	0.88
				B8	1.32**(0.04)
				B9	1.08**(0.03)
		กิจกรรม (B4)	0.29*(0.06)	B10	1.11**(0.03)
				B11	0.79
		สื่อ (B5)	0.62*(0.10)	B12	0.80**(0.02)
				B13	0.89
				B14	1.03**(0.03)
		การวัดประเมินผล (B6)	0.59**(0.10)	B15	0.87**(0.03)
				B16	0.79
				B17	0.65**(0.02)

				B18	0.80**(0.03)
				B19	0.73**(0.03)
การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา (C)	0.82	การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ (C1)	0.54	C1	0.53
				C2	0.51**(0.03)
				C3	0.47**(0.02)
				C4	0.52**(0.03)
		การวางแผนการนิเทศ (C2)	0.77**(0.05)	C5	0.50
				C6	0.49**(0.03)
				C7	0.51**(0.03)
				C8	0.49**(0.03)
		การดำเนินการนิเทศ (C3)	0.80**(0.05)	C9	0.56
				C10	0.51**(0.02)
				C11	0.51**(0.02)
		การประเมินผล (C4)	0.76**(0.05)	C12	0.51
				C13	0.55**(0.02)
				C14	0.53**(0.02)
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ (D)	1.01	ความรู้เกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียน (D1)	0.81	D1	0.48
				D2	0.51**(0.02)
				D3	0.50**(0.02)
				D4	0.52**(0.03)
		ด้านนโยบายและแผนการส่งเสริมการดำเนินงานวิจัยในโรงเรียน (D2)	0.77**(0.03)	D5	0.51
				D6	0.52**(0.02)
				D7	0.54**(0.03)
				D8	0.48**(0.03)
		การมีความรับผิดชอบต่อครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน (D3)	0.62**(0.03)	D9	0.54
				D10	0.52**(0.02)
				D11	0.47**(0.02)
				D12	0.46**(0.03)
การจัดหาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน (E)	0.97	สื่อและแหล่งเรียนรู้ (E1)	0.81	E1	0.46
				E2	0.47**(0.02)
		การจัดการเรียนรู้	0.84**(0.02)	E3	0.45

		(E2)	0.82**(0.03)	E4	0.43**(0.02)
		การพัฒนาบุคลากร(E3)		E5	0.50**(0.02)
				E6	0.51
				E7	0.52**(0.02)
				E8	0.48**(0.02)

4. ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การสร้างคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โดยเรียงลำดับตามความเหมาะสมของการสร้างคู่มือการใช้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจากมากไปหาน้อย ดังนี้ องค์ประกอบหลัก 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.53) และองค์ประกอบหลัก 5 การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ องค์ประกอบหลัก 2 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.63) องค์ประกอบหลัก 5 การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.65) ตามลำดับ องค์ประกอบหลัก 1 การบริหารจัดการการ มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .531) และองค์ประกอบหลัก 3 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.70)

ตาราง 2 การวิเคราะห์สถิติ

ลำดับ	หลักองค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม	อันดับ
1	การบริหารจัดการการเรียนรู้	4.200	0.515	มาก	2
2	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.916	0.709	มาก	4
3	การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	3.738	0.767	มาก	5
4	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้	4.045	0.694	มาก	3

ลำดับ	หลักองค์ประกอบ	$\bar{X}$	S.D.	ความเหมาะสม	อันดับ
5	การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.229	0.726	มาก	1

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่าตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตัวบ่งชี้ทุกตัวมีค่าเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ คือค่าเฉลี่ยเท่ากับหรือมากกว่า 3.00 เพื่อคัดสรรกำหนดไว้ในโมเดลความสัมพันธ์โครงสร้างแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบทั้ง 5 องค์ประกอบคือ การบริหารจัดการการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และการจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา รวมถึงผู้วิจัยได้ดำเนินการหลายขั้นตอนเพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยได้ดำเนินการนำข้อมูลมาร่างตัวบ่งชี้สร้างแบบสอบถามเพื่อหาคุณภาพตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ถึงผู้เชี่ยวชาญ เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาผู้วิจัยวิเคราะห์หาความตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยทุกตัวมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 แล้วผู้วิจัยทำแบบสอบถามถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครู เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ซึ่งปรากฏว่าแบบสอบถามโดยภาพรวม มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาเท่ากับ .97 จึงถือว่า ตัวบ่งชี้ใช้ได้ทุกตัว

2. ผลการวิเคราะห์โมเดลตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 พบว่า โมเดลตัวบ่งชี้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์และมีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่า แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบหลักของสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ทั้ง 5 องค์ประกอบ คือ 1. การบริหารจัดการการเรียนรู้ 2.การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 3.การนิเทศการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา 4.การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ และ 5.การจัดหาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของสมรรถนะการ

บริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัยและสมมติฐานการวิจัย ดังนั้น องค์ประกอบหลักสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 ทั้ง 65 ตัวบ่งชี้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยศึกษาตามขนาดของโรงเรียนเพื่อให้ได้สารสนเทศเกี่ยวกับสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชัดเจนมากขึ้น
2. ควรนำตัวบ่งชี้ทั้ง 65 ตัวบ่งชี้ดังกล่าว ไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริงในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ แล้วติดตามผล โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research)
3. ควรวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่น เพื่อให้ได้ตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทนั้น ๆ

เอกสารอ้างอิง

- กัญญ์ณพัชร เพิ่มพูน, ประภาศ ปานเจียง และยรรยง คชรัตน์. (2560). สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัยภาคใต้. *การประชุมหาตใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 9*. (หน้า 415-430). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- รอง ปัญสังกา. (2561). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต1*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ลือชัย ชูนาคา. (2559). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วรุณยุภา แก้วสมทอง. (2560). *สมรรถนะการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนพุลเจริญวิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.